

PRAŠYMAS DĖL 1967 M. VINCO VISKANTO IR KITŲ PAPILĖS POLICIJOS PAREIGŪNŲ BYLOS, EKSHUMACIJOS, KRIMINALISTINIŲ IR TEISMO DOKUMENTŲ

Lietuvos ypatingajam archyvui
Direktoriui Remigijui Černiui
Gedimino pr. 40, LT-01110 Vilnius

El. p. lya@archyvai.lt

Prašymas susijęs ir su VRM dokumentų skaityklos fondais, O. Milašiaus g. 23, Vilnius

Pareiškėjas: Grant Arthur Gochin

Samuelio Gochino, gimusio Papilėje, anūkas. Atsakymą prašau siųsti elektroniniu paštu, iš kurio pateiktas šis kreipimasis.

Šį kreipimąsi teikiu savo vardu, ne kaip advokatas ar teisinis atstovas.

2026 m. rugsėjo 20 d.

PRAŠYMO OBJEKTAS

Prašau atlikti paiešką ir suteikti galimybę susipažinti bei gauti skaitmenines kopijas visų Lietuvos ypatingajame archyve saugomų dokumentų, susijusių su 1967 m. Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo byla prieš buvusį Papilės valsčiaus policijos viršininką Vincą Viskantą ir kartu teistus Antaną Jaugą, Povilą Stonkų / Stonkų, Antaną Baltrūną, Juozą Jaučkojį / Jaučką (pavardžių rašyba skirtinguose šaltiniuose skiriasi), taip pat su Papilės / Šiaudinės žudynių vietos 1967 m. ekshumacija ir kriminalistiniu tyrimu.

ŽINOMI ORIENTYRAI

Viešai prieinamas 1967 m. spaudos pranešimas nurodo, kad Lietuvos TSR Aukščiausiojo Teismo išvažiuojamoji sesija Šiauliuose 1967 m. lapkričio 17 d. baigė nagrinėti bylą; Vincas Viskantas buvo nuteistas mirties bausme, kiti kaltinamieji – ilgomis laisvės atėmimo bausmėmis. Kitas emigracinės spaudos šaltinis nurodo 1967 m. lapkričio 14 d. teismo proceso pradžią / posėdį ir tuos pačius asmenis. Alfredo Rukšėno tyrime minima 1967 m. gegužės 11–13 d. kriminalistinė / teismo medicinos medžiaga apie Šiaudinės žudynių vietą. Šie orientyrai pateikiami paieškai, o ne kaip galutinis bylos numerio ar procesinės datos nustatymas.

PRAŠAU SURASTI IR PATEIKTI

1. Baudžiamąją bylą, tyrimo bylą ar kitą pagrindinę bylos medžiagą, kurioje kaltinamieji buvo Vincas Viskantas, Antanas Jauga, Povilas Stonkus, Antanas Baltrūnas ir Juozas Jaučkojis / Jaučkis.
2. Kaltinamąją išvadą, kaltinimus, prokuroro dokumentus, teismo posėdžių protokolus, nuosprendį, apeliacinę / kasacinę medžiagą ir dokumentus apie nuosprendžio vykdymą.
3. Visus 1967 m. gegužės 11–13 d. Šiaudinės / Papilės žudynių vietos apžiūros, ekshumacijos, teismo medicinos, kriminalistikos ar ekspertizės aktus, protokolus, schemas, planus, fotografijas ir išvadas.

4. Dokumentus apie palaikų perkėlimą iš Šiaudinės miško į Papilės kapines 1967 m. gegužę, įskaitant tikslią datą, aktus, leidimus, komisijos sudėtį, palaikų skaičių ir identifikavimo duomenis.
5. Liudytojų apklausas, kuriose aprašomas 1941 m. liepos 22 d. Papilės žydų vyrų nužudymas, ypač dokumentus, kuriuose minimi Bronius Paliulionis, Vincas Viskantas, Kazys Malinauskas, Kazys Milevičius, Gauronskio sodyba / vieta, šaudytojų sudėtis ir vokiečių pareigūnas „Šmitas“.
6. Aukų sąrašus ar dokumentus, iš kurių būtų galima nustatyti, ar 1967 m. byla apėmė Papilės žydų nužudymą, ar teismo nuosprendis buvo grindžiamas tik kitų aukų nužudymu.
7. Byloje esančias ankstesnes (1944–1967 m.) KGB, VRM, prokuratūros ar kitų institucijų paieškos, tyrimo ir asmenų nustatymo bylas, jei jos buvo prijungtos arba nurodytos kaip susijusios.
8. Pilnus fondų, apyrašų, bylų ir lapų numerius kiekvienam rastam dokumentui. Jei dalis bylos saugoma kitame valstybės archyve ar teisme, prašau nurodyti saugotoją ir konkretų archyvinį identifikatorių.

PATEIKIMO FORMA

Prašau, kiek įmanoma, pateikti skaitmenines kopijas. Jei dėl apimties kopijų iš karto pateikti negalima, prašau pirmiausia pateikti bylų ir dokumentų paieškos rezultatą su pilnais archyviniais šifrais ir numatoma kopijavimo apimtimi / kaina. Jei dokumentams taikomi prieigos apribojimai, prašau nurodyti konkretų teisinį pagrindą ir, kur galima, suteikti dalinę / nuasmenintą prieigą, o ne atsisakyti visos bylos.

ŠALTINIAI IR PAIEŠKOS ORIENTYRAI

1. 1967-11-28 „Laisvė“, pranešimas „Nuteisti tėvynės išdavikai“:
<https://www.spauda2.org/laisve/archive/1967/1967-11-28-LAISVE.pdf>
2. 1967-12-21 „Argentinios lietuvių balsas“, „Šiauliuose nubausti papilėčiai“:
https://www.spauda2.org/pietu_amerika/argentinios_lietuviu_balsas/archive/1967/1967-12-21-BALSAS.pdf
3. Alfredas Rukšėnas, 2006 m. tyrimas: <https://l.lt/pdf/papile/istorija-okupacija.pdf>
4. Lietuvos lokaliniai tyrimai – bibliografinis įrašas: <https://l.lt/darbai.htm>
5. LYA kontaktai ir kompetencija: <https://lya.archyvai.lrv.lt/lt/struktura-ir-kontaktine-informacija/kontaktai/>
6. LYA viešosios paslaugos – dokumentų teikimas susipažinti:
<https://lya.archyvai.lrv.lt/media/viesa/saugykla/2023/12/AJba2ZusVws.pdf>
7. Papilė's Stone Says 'Helpers.' The State's Historian Named Them:
<https://grantgochin.substack.com/p/papiles-stone-says-helpers-the-states>

Pagarbiai,

Grant Arthur Gochin

[QES / kvalifikuotas elektroninis parašas]